

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloquentiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

XXIV. Encomium veræ amicitiae, quæ non nisi à virtute præditis, & ob
virtutes initur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38994

qui omnia faciendi potestatem habet, & qui clarissimis Scripturæ testimoniis suam in Eucharistia veram præsentiam confirmat. *Adhuc*, si Christo id suo præstitit merito, ut meritum nostrum momenti apud Deum aliquid obrineat; & si ipse passus est, ut imitemur vestigia eius, quid falsi status nostræ inhærere fidei?

*Vide consultationem.
P. Leonardi
Lecti.*

PERORANDO rursus breviter ostendes, quàm inania adversarius contra veram doctrinam argumenta attulerit, suadebisq; Auditoribus, ut vitæ sibi potius cum Martyribus quàm Catholicam fidem eripi patiantur.

XXIV. ENCOMIUM VERÆ AMICITIÆ, quæ non nisi à virtute præditis, & ab virtutes initur.

*S. Ambros.
3. de Offic.
c. 16.*

*Non potest hominiamicus esse qui DEO fuerit in fiduc.
Hieron. Ep.
103.*

EXORDIUM duces à querela de raritate verorum amicorum, quod in cœlum videatur a volasse vera amicitia, eiq; successerit invidia, quo tot angues ex nigro gutture, totq; aspides ubiq; evomat, ut docente proverbio, nusquam tuto vivas.

In PROPOSITIONE dices: Te Auditores, ad huius mali latius serpentis remedium, ad veram amicitiam, licet tam insignis, tam necessaria, tam utilis, tamque jucunda virtus ampliorem dicendi copiam segetemque postulet, invitaturum paucis.

CONFIRM. I. LOCUS ab Amicitia vera nobilitate & præstantia, quæ inde patet, quod nihil discrepare videatur à charitate proximi, quam Apostolus Paulus omnibus virtutibus donisque cœlestibus prætulit: quia alias omnes virtutes earumque perfectiones suo ambitu complectitur. Hinc Gregorius Theologus seu Nazianz. Nihil, inquit, amicitia venerabilius. S. Ambros. Quid amicitia preciosius est, quæ Angelis communis & hominibus est? S. Hieron. Scripsit Theophrastus tria de amicitia

*In Apolog.
nico post reditum ex fuga. 3. de Offic. 8. 16.*

citia volumina, omni eam præferens charitati, &c. *Ex In Mich. lib. 3. cap. 7. Hom. 2. in 1. Theſ. 2. Vide Cic. in Latio.*

S. Chryſoſt. In cælo plantata eſt hæc planta, ramos habens non margaritis, ſed vita recta & ſolida, illis multo nobiliore, onuſtos.

II. Locus à neceſſitate. Quodd cum à germana proximi dilectione divelli non poſſit, æquè videatur neceſſaria atque dilectio. *Qui enim non diligit fratrem, ait B. Joannes, manet in morte. Et B. Paulus: Si tradidero corpus meum ita ut ardeam charitatem autem non habuero, nihil mihi prodeſt.*

Cum conſtet in utraq; fortuna deſiderari amicos, ſi neceſſitatem ſpectemus, magis in miſeris; ſi virtutem ac honeſtatem, magis in proſperis rebus amicos requiri docet Ariſtoteles: ſiquidem cadentes ſubſidium vitæ, florentes ornamentum virtutis quærun. Verum agnoſco equidem, inquit, illuſtris ejusdem interpres M. Joannes Caſus, *ſebilem ſtatum miſeri, & dejecti hominis amicis indigere: nescio tamen an in regno voluptatum poſitus vehementius eiſdem egeat. Celsa graviore caſu decidunt turres: nam alia ruunt præcipitantiuſ; inflata fortuna ſuperbiam humilis prudentiam gignit. Magis ergo ut mihi videtur, amici in amœnitate, quàm in procella & tempeſtate fortuna deſiderantur. Cum enim aureus Nilus fluit, cum ſol ſplendet, animuſ plerumquæ humanuſ periculoſè dormit, tum igitur opuſ eſt fide, opuſ conſilio, ne per dulcem quaſi ſoporem cum tui oblivione pereas. Quorſum, quaſo, aſſiſtunt Regibuſ tot ſapienteſ & vigilanteſ conſuleſ in omni imperio? nonne ut fidelium amicorum loco de florente ſtatu & ſaſtigio rerum Principeſ admoneant? quod ſi principeſ maxime in ſumma affluentia omnium amicitia egent propter conſiliuſ, non eſt dubitandum, quin omneſ & ſinguli in rebus fortunatiſ potiuſ quam adverſiſ amicos petent propter virtutem, partim ut benefice agant & deſtabiliter vivant cum illiſ, partim verò ut illorum ingenio, fide, conſilio freti, ſua ipſorum ſelicitate certiuſ perſruantur.*

Riſuſ fortunæ ſape magis, quàm ſletuſ nocet: crepundia enim ſecuritatſ incantatoſ fallunt, ſomniantes perdunt.

Syr. 28.

Cap. 4.

III. *Ab utilitate*, quam etiam sacrae Litterae nobis praedicare non praetermiserunt. *Beatus*, inquit *Sapiens*, qui invenit amicum verum. Et: *Amicus fidelis* medicamentum vitae & immortalitatis. Et Ecclesiastes: *Melius est duos esse simul, quam unum*: habent enim emolumentum societatis suae, si unus ceciderit, ab altero fulcietur. Hinc & Gregorius Nazianzenus Orat. ad Gregorium Nyssensem. *Amico fideli nullum est in rebus humanis par pretium, nec bonitas illius pondere ulli aestimari potest. Amicus fidelis protectio fortis, & munus palatii. Amicus fidelis vivus thesaurus. Amicus fidelis super aurum & lapidem pretiosum multum. Amicus fidelis hortus clausus, fons obsignatus, quae opportunè aperiuntur & communicantur.* Et S. Chrysostomus Hom. 2. in 1. Thess. *Quid non efficeret germanus Amicus? quantam voluptatem non generaret? quantam utilitatem? quantam securitatem? Et si mille thesauros dixeris, nihil tamen germano correspondebunt amico. Et: Cum amico & paupertas tolerabilis est, sine illo & sanitas, & divitiae intolerabiles. Alium pro se ipso habet qui amicum habet, &c.* Alexander Magnus interrogatus quo loco ipsius essent thesauros, demonstravit amicos, eos veros esse thesauros suos affirmans: omnes enim suas opes fortunae ludibriis expositas, iudicavit, & propè suas non esse existimavit, exceptis amicis, in quos fortuna nihil juris habet.

l. fructus.

A. 4. v. 32.

Cic. 1. de Off.
& de Amic.

Facit certè vera amicitia, ut amicorum omnia sint communia. Sic in schola Apostolorum fideles pecuniam omnem ex divenditis agris domibusque conflatam ante Apostolorum pedes ponebant, nec quisquam eorum aliquid suum esse dicebat: erant enim illis omnia communia. Non erat inter eos meum ac tuum, inquit S. Chrysostomus. Hic exponere perfectionem huius communionis in eo vertitur quod amicis communia sint, non externa modò praesidia, ut habitationis, victus, & convictus.

cor.

conversacionisque quotidianæ, & colloquiorum; verum etiam interna, ut consiliorum optimorum, & consolationum.

Aristoteles (8. Ethic. cap. 1. quod totum in laude amicitia ponitur,) indicat nos nec igni, nec aqua, nec sole uri in pluribus locis quam amicitia, dum eam justitiæ comitem, naturæ vinculum, civitatis præsidium, senectutis solatium, & vitæ humanæ portum esse insinuat. Certè omnia amicitia constant, discordia cadunt. O quot & quanta civitatum cadavera, quot hominum sepulchra fecit discordia! Certè ut res singulæ naturæ utero conceptæ partæque mutuis suarum virium ac proprietatum veluti officiis cohærent; ita homines (quorum causa res omnes fiunt) sine vinculis amicitia in lubrico & lacunoso præcipitio ruant necesse est.

IV. A jucunditate, quàm indicavit Salomon, dum ait: *Unguento & variis odoribus delectatur cor, & bonis amici consiliis anima dulcoratur.* Et Regius Propheta, longè prospiciens vitæ Religiosæ suavitatem, exclamat: *Ecce quàm bonum, & quàm jucundum, habitare fratres in unum. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam Aaron.*

Voluptatem germanæ amicitiaè graphicè depingit. Aureum os in commentariis Paulinis. *Est, inquam, revera amicus ipsa luce jucundior: germanum dico, & ne mireris. Est enim nobis solem hunc extingui jucundius; quàm amicorum consuetudine privari, jucundius in tenebris agere, quam sine amicis esse.* Et quomodo dicam. Quia multi solem istum videntes in tenebris sunt: qui verò amicorum copiam adepti sunt, nec in afflictionibus quidem tristitiam habent. Et: omnes (voluptates) excellit ea, qua amicitia est, etiamsi eam dixeris qua mellis est. Fit enim fastidiosum mel, amicus verò nunquam, quin magis crescit illi desiderium, ita ut illius voluptas

Congeries
liorum com-
modorum

Amicitia.

Homo, do-
mus, civitas,

& omnia

natura affe-

ta amicitia

fibri nixa

cohærent, di-

scordia ful-

mine con-

cusant.

Prov. 27. 9.

Psal. 132. 1.

In primo

Apostolica

Ecclesia ca-

tu omnium

erat cor u-

num in aut-

ma una.

Act. 4. v. 2.

Hom. 1. 1. 17.

Thef.

In Libro Ver-
va amicitia
nullo lubrica
fortuna sta-
tu labefacta-
ri potest, &
semel confir-
mata, nec
caelo, ut a-
junt, tolli-
tur.

Per oculos
amicorum,
quasi fen-
stras apertas
omnes animi
latebras &
recessus non
secus, ac si
assemus illic,
intuemur.

In Latio.
Hom. 40. in
Acta Apost.
Nota hunc
modum, quo
onitur, con-
servatur &
augetur a-
micitia.
Vide R. P.
Ioa. Busaui
in Viridario
Virtutum.
De bonop-
du.

ptas nunquam fastidium patiatur. Et aureum illud eloquentiæ flumen Cicero: *Quid dulcius quam habere cum quo omnia audeas sic loqui ut tecum qui esset tantus fructus in prosperis rebus, nisi haberes, qui illis æque ac tu ipse gauderet?* Adde nihil esse jucundius, quam reflantibus fortunæ ventis & refluentibus divitiis, seu in rebus adversis, dulcissimum verè amicitiæ nectar gustare. Aristoteles 9. Eth. II. rectè docet, præsentiam amici semper in utraq; fortuna esse delectabilem: nam cum amicus sit alter ipse, pars nostri, & particeps nobiscum tam boni, quam mali, imo custos consilii, animique quasi possessor nostri, incredibile est, quanta vis delectationis à sensu in animis præsentis amico fluat. Et in afflictis quidem rebus oppressus, præsentis amico reficitur, quia opem sperat; major tamen in secundis, quam in adversis consolatio ex præsentia amicorum percipitur: quia in fortuna serena uterq; amicorum incredibili voluptate afficitur. Et ut serenior dies est lucente sole, si omnes removeatur nubes; ita amœnior consolatio est præsentis amico, si res adversæ dispellantur. Quam ergo jucundum est serenissimam amici frontem (in qua mens pingitur) sæpe contemplari? quanto opere amicus ex aspectu amici recreatur?

In EPILOGO hortaberis AUDITORES, cum viris bonis studeant contrahere amicitiam, posse autem hoc nullo negotio fieri, si ipsi sint boni, seu thorace virtutis induti & ornati. Juxta illud Ciceronis: *Nihil est amabilius virtute, nihil quod magis alliciat homines ad diligendum: quippe cum propter virtutem & probitatem eos etiam, quos nunquam vidimus, quodammodo diligamus.* Et illud S. Chrysoft. *Quid facit amatorem corporum? corporis luculentia & formositas; itaque & animas faciamus pulchras & luculentas, & erimus inter nos mutuo amato-*

tores. Non enim solum oportet amare, sed etiam amari. Primum hoc curemus ut amemur erit q³ secundum factis facillimum. Simus pulchri ac boni. & ita semper habebimus amatores.

XXV. LAUS CASTITATIS.

EXORDIUM duces ab egregio hoc dicto S. Cypriani. Nulla major est victoria, quam ea, qua de cupiditatibus refertur. Qui hostem vicit, fortior fuit, sed altero: qui libidinem repressit, seipso fortior fuit. Qui inimicum prostravit, externum hostem percussit: qui cupiditatem depressit, hostem domesticum superavit. Malum omne facilius vincitur quam voluptas: quia illud quidquid est, horridum est, hoc blandum est.

PROPOSITIO: Cum igitur Castitas tam in festum habeat hostem, eumque domesticum, libidinem vel luxuriam, te Auditores ad nobilissimæ huius virtutis diligentem conservationem incitaturum.

Vide P. Joann.
Busaem in
Virid. Virt.
6.26. v. 20.

CONFIRMATIONIS I. LOCUS à dignitate & prestantia castitatis, quam Spiritus Sanctus nos docet in Scripturis Divinis. PRIMÒ, dum ait apud Ecclesiasticum: Omnis ponderatio non est digna continentis anime. SECUNDÒ, dum eam numerat inter dona Dei. Eandem Dignitatem amplificant SS. Patres. Pudicitia, inquit Cyprianus, nihil ornamentorum quarit, decus suum ipsa est. Hac nos commendat Domino, connectit Christo, beata ipsa & beatus efficiens apud quascunque habitare dignatur: quam nunquam accusare possunt; nec qui eam non habent: venerabilis etiam hostibus suis, dum illam multo magis mirantur, qui eam expugnare non possunt. Et Lactantius agens de castitate virginali: Quod continentia genus, inquit, quasi fastigium est omniumque consummatio virtutum, ad quam si quis eniti atque eluctari potuerit, hunc servum Dominus, hunc discipulum Magister agnoscet, hic terram

Sap. 9. v. 21.
1. Cor. 7. v. 7.
Matt. 19. 13.
Gal. 3. v. 23.
De vero lit.
ho. lib. 6. c. 23